

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 41 af Pia Larsen (V), Mette Gjerskov (S), Søren Espersen (DF), Lars Barfoed (KF), Naser Khader (RV) og Steen Gade (EL) (*se side 3321*) vedtoges med 110 stemmer (V, S, DF, KF, RV og SF) mod 2 (EL).

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 40 af Rune Lund (EL) (*se side 3317*).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 80:

Forslag til lov om friplejeboliger.

Af socialministeren (Eva Kjer Hansen).
(Fremsat 15/11 2006. Første behandling 24/11 2006. Betænkning 11/1 2007. Anden behandling 16/1 2007. Tillægsbetænkning 23/1 2007).

Der var stillet 25 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Forhandling

Lise von Seelen (S):

Der er ingen tvivl om, at det her lovforslag er os rigtig meget imod, og det er det jo af den principielle grund, at vi her gør ældreomsorgen til et forretningsanliggende. At de, der kan levere ydelsen billigst, skal have opgaven, er socialministerens opfattelse, og det er os rigtig meget imod.

Der er heller ikke tvivl om, at de ældre får en usikkerhed. Retssikkerheden har det ikke godt i denne lovgivning, den er truet, og det, at ejeren af den forretning, der skal drive tilbuddet til friplejeboliger, helt selv bestemmer, hvem der kan bo i boligerne, er ikke noget demokrati, som vi kender det fra den almene boliglovgivning eller fra den private boliglovgivning. Det synes vi skulle sikres, og derfor har vi stillet ændringsforslag også om det område.

Vi har stillet 13 ændringsforslag her til tredjebehandlingen som noget helt ualmindeligt, men det skal ses i det lys, at ministeren er fremkommet med svar på rigtig mange af vores mange spørgsmål meget sent i processen, og derfor har vi været nødt til at stille forslagene så sent.

Vi mener bestemt, at der skal være åbenhed på de ventelister, der er til friplejeboliger, så alle kan se, hvem der venter på en friplejebolig, hvis de ønsker at bo i en sådan. Vi ønsker også, at man kan se, hvem der bliver afvist, især fordi de afviste ikke har nogen formel mulighed for at klage eller anke en afvisning i den måde, ministeren har skruet lovforslaget sammen på.

Vi mener, at der skal være sikkerhed for, at mennesker med en bestemt overbevisning ikke afvises fra friplejeboligerne. Vi mener også, at der skal være sikkerhed for, at der ikke er nogen, der favoriseres, fordi de har en bestemt holdning eller en bestemt opfattelse af livets vilkår.

Det mener vi er meget vigtigt, fordi ministeren jo ved førstebehandlingen nævnte, at hun faktisk fandt, at det var i orden, at man indlagde kriterier på den måde, at man gjorde det afgørende for, hvem der kunne bo i disse boliger, hvilken holdning folk havde. Ministeren har senere trukket det udsagn tilbage, men usikkerheden er plantet.

Vi mener også, at kommunerne skal have en anvisningsret til nogle af boligerne her. I det hele taget mener vi, at der skal være lighed for loven. Vi taler her om ældre lejere, som har brug for pleje og omsorg, samtidig med at de har brug for et godt sted at bo. De er sårbare i en højere grad end andre lejere, og vi forstår simpelt hen ikke, at netop *de* lejere skal have en dårligere beskyttelse end alle andre lejere, der bor i danske lejebyggerier.

Vi er meget nysgerrige efter at høre, hvorfor Dansk Folkeparti synes, at de ældre skal stilles dårligere end andre lejere, når det gælder regler om hensættelser. I almenboligloven bruges lejerdemokratiet til at fastholde hensættelser, i den private udlejning kender vi normtallene, men i denne lov, som vedrører sårbare ældre, har ejeren fuld råderet. Det vil sige, at der her er frit løb for boligspekulanter, de kan bare komme an, og det forstår vi simpelt hen ikke at Dansk Folkeparti vil være med til.

Kl. 10.05

Vi har stillet ændringsforslag for at forsøge at forebygge, at det kunne ske. En lejer i friplejeboligen skal betale husleje, selv om huslejen er varslet ulovligt. Hvad mener Dansk Folkeparti

egentlig om det? Jeg nævner de her to områder, hvor vores ændringsforslag rummer et ønske om at skabe en bedre retssikkerhed for de ældre. Vi kan jo se, at der er et flertal for lovforslaget, og vi må nok iagttage, at det bliver vedtaget, men tænk engang, at ældre skal betale en husleje, selv om den er ulovligt varslet. Det vil vi gerne kende Dansk Folkepartis opfattelse af.

Det er utroligt, at en lejeform, som er udtænkt til ældre, der er afhængige af andres hjælp, skal rumme en dårligere beskyttelse end den, der gælder alle andre lejere. Vi medvirker gerne til at øge mangfoldigheden i tilbuddene til de ældre, men denne lov har så mange uheldige konsekvenser for hele området, og derfor stemmer vi for det samlede lovforslag, hvis nogen på nuværende tidspunkt måtte være i tvivl. Undskyld, vi stemmer meget *imod*.

Formanden:

Tak til fru Lise von Seelen. Så er det hr. Martin Lidegaard som ordfører.

Martin Lidegaard (RV):

Jeg var glad for den rettelser. Det Radikale Venstre har under andenbehandlingen redegjort for sine mere politiske synspunkter om det her lovforslag. Vi havde jo inderligt ønsket et lovforslag, som på ubureaukratisk vis åbnede op for større mangfoldighed, mere smidighed, bedre behandling af ældre, og vi har desværre fået et monsterbureaukratisk lovforslag, som i bedste fald ikke ændrer på situationen, men i værste fald faktisk vil føre til ringere service for de ældre i Danmark. Vi kede af, at vi har misset denne chance for at få større mangfoldighed på området.

Vi stillede under andenbehandlingen et ændringsforslag om at afskaffe den del af lovforslaget, som handlede om tilkøbsydelse. Det ændringsforslag fik vi ikke igennem. Vi har nu lavet en aftale med ministeren om, at kravet om udbud bliver undersøgt af Kammeradvokaturen. Vi håber inderligt, at den undersøgelse vil føre til, at kravet om udbud bliver fjernet, så vi ikke skal til at udbyde de ældre og deres fremtid bliver usikker. På samme måde har vi forstået, at ministeren vil undersøge eje/lejediskussionen. Altså, hvorfor skal det laves så bureaukratisk, at man skal eje en bolig for at kunne lave et triplejehjem?

Så er der hele den del af lovforslaget, som handler om bolig, og som jo er det mest bureau-

kratiske og uigennemskuelige, der er fremsat i nyere tid i Danmark.

Vi opfatter det her som en generalprøve på den overordnede diskussion, vi skal have om den offentlige sektor i Danmark, og hvis det her er regeringens bud på, hvordan fremtidens offentlige sektor skal se ud, så ser det ved gud ikke lyst ud.

Vi har læst og læst og læst på lovforslaget, vi har læst og læst og læst på alle de mange ændringsforslag, der er blevet stillet her i anden omgang, og vi må sige, at vi tror ikke, der er nogen bureaukrat i Danmark, der er i stand til samlet at overskue, hvad det her lovforslag fører til. Derfor har det også været en yderst vanskelig opgave at vurdere, hvad de enkelte ændringsforslag, både dem fra regeringens side og de meget velmenende ændringsforslag fra Socialdemokratiets side, vil føre til hver især og samlet.

Derfor ser vi os simpelt hen nødsaget til hverken at stemme for eller imod ændringsforslagene, simpelt hen fordi den her lovgivning er blevet så kompleks og umulig at gennemskue, at vi vurderer, at vi ikke selv kan vurdere, hvad de forskellige forslag fører til. Så selv om vi har stor velvilje over for de fleste af Socialdemokraternes forslag, undlader vi altså at stemme til samtlige ændringsforslag, for vi tror med hånden på hjertet ikke, at der er nogen, der helt kan overskue konsekvensen af det lovforslag, som Folketinget agter at stemme for nu.

Det største mysterium ved det her er, hvad Dansk Folkeparti har gjort for at gøre den her lovgivning bedre. Ikke på et eneste tidspunkt har Dansk Folkepartis ordfører været heroppe og forklare, hvordan man kan forsvare at indføre brugerbetaling ad bagvejen ved det her lovforslag. Ikke en eneste gang har Dansk Folkeparti været oppe og forklare de ældre i Danmark, hvorfor man åbner en ladeport, for at hele det private marked kommer ind og undergraver kerneydelsen i ældresektoren i Danmark. Ikke på et tidspunkt har vi hørt Dansk Folkepartis ordfører tale om, hvorfor hele ældresektoren nu skal udbydes, hvorfor de ældre skal udbydes, i stedet for at vi bare får en simpel lovgivning, der giver lov til at lave mangfoldighed på selvejeendes præmisser. Jeg håber, at det her er dagen, hvor Dansk Folkeparti vil forklare Danmarks ældre, hvorfor de stemmer for dette lovforslag.

Det Radikale Venstre stemmer imod.

Formanden:

Tak til hr. Martin Lidegaard. Så er det fru Pia Kristensen som ordfører.

Pia Kristensen (DF):

Jeg kan da fortælle hr. Martin Lidegaard, at jeg meget gerne vil forklare, hvorfor Dansk Folkeparti siger ja til det her lovforslag.

Vi støtter lovforslaget, fordi det skaber rammer for frit valg for borgere mellem kommunale og private boliger uden for den kommunale boligforsyning. Lovforslaget har også til formål at etablere og drive plejeboliger i konkurrence med kommunale boligtilbud, og det mener vi faktisk kan højne kvaliteten. Der er tale om et visionært forslag, som bryder med traditioner, og som går på tværs af den gældende lovgivning på området. Der åbnes altså op for, at selvejende institutioner og andre private kan levere service og udleje plejeboliger.

Vi ønsker i Dansk Folkeparti, at vi får en bredere vifte af botilbud til ældre og handicappede, og vi er derfor gerne, at flere firmaer og kirkelige eller humanitære organisationer kommer på banen. Vi synes, det er vigtigt, at plejekrævende borgere frit kan vælge et særligt plejecenter eller et bofællesskab, som drives i overensstemmelse med deres tidligere livsmønster, værdier og livssyn; at der eksisterer forskellige botilbud, som kan tilgodese individuelle behov som f.eks. særlig kost, særlig livsstil, religion eller lignende. Og det er netop det, det her lovforslag skaber rammer for.

Vi ved godt, at det er et meget omfattende lovforslag, og vi har haft en utrolig lang udvalgsbehandling på forslaget. Vi skulle faktisk have afgivet betænkning på det inden jul, men vi udskød betænkningen og har først afgivet den en måned senere, så der har altså været rigtig tid til at både stille spørgsmål og få besvarelser og så tage stilling til forslaget.

Dansk Folkeparti er ikke lammet af en ideologi, som siger, at vi ikke ønsker private plejehjem eller friboliger. Vi mener, det er et godt tilbud til vores ældre, at der nu bliver den bredere vifte.

Og så vil jeg sige: Pengene følger personen. Det er jo således, at det er kommunen, der skal give tilskud til den ældre, hvis den ældre vælger en plejebolig uden for den kommunale boligforsyning. Så der er ikke tale om, at det her bliver luksuspnejehjem for de rige. Det bliver således, at alle mennesker kan benytte sig af det tilbud.

Vi er så i øvrigt enige, for så vidt at vi heller ikke er tilfredse med udbudsdelen. Dansk Folke-

parti er stor modstander af, at vi er underlagt nogle EU-regler, men sådan er det. Men vi er selvfølgelig meget tilfredse med, at socialministeren har indvilliget i at sende kravene om udbud videre til Kammeradvokaturen, og så må vi se, hvad der sker efterfølgende, når vi får svar, for vi vil da meget gerne være med til at annullere lige præcis den udbudsdelen.

Så vil jeg sige, at der altså er lovovervågning på den her nye lov, og det er vi som sagt fortrøstningsfulde over, vi er trygge ved det. Så kan man nemlig gå ind og ændre, hvis der er noget, som ikke foregår efter hensigten.

Vi er meget tilfredse med det, og vi ser altså ikke de spørgsmål, som de øvrige partier herinde gør. Vi mener ikke, at der bliver problemer med det, og vi mener ikke, at det er luksuspnejehjem, vi skaber. Det er plejehjem for alle borgere, som ønsker at komme på et plejehjem med et bestemt værdifællesskab.

Vi støtter forslaget, og vi ser som sagt ikke de spørgsmål, som andre partier gør.

Formanden:

Der er nu en række korte bemærkninger til ordføreren, først fra fru Anne Bastrup.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Jeg vil sige til fru Pia Kristensen: Dette er ikke et spørgsmål, dette er erfaring.

Vi har oplevet, at udlejer laver moderniseringer, mens mennesker bor i lejligheden. Vi har fra oppositionens side lavet et ændringsforslag, der sikrer, at den ældre ikke skal tvangsflyttes, fordi udlejeren ønsker at få moderniseret lejligheden. Dette ændringsforslag stemmer fru Pia Kristensen imod. Fru Pia Kristensen ved eller burde vide, at ældre skrøbelige mennesker, der tvangsflyttes i en periode, hvor de ikke selv kan overskue det, kan risikere deres liv.

Fru Pia Kristensen burde virkelig overveje i det mindste at stemme for dette ændringsforslag. Hvad er begrundelsen for, at fru Pia Kristensen ikke vil give den enkelte en individuel ret til selv at bestemme, om hendes lejlighed skal moderniseres?

Kl. 10.15

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg må sige, at SF kan finde det sorteste af det sorte i det her forslag. Der er jo ikke tale om, at man tvangsflytter ældre mennesker, fordi man

skal modernisere et plejehjem. Det er der slet ikke tale om, vil jeg sige til fru Anne Baastrup.

Altså, det er jo ikke umennesker, der sidder derude og skal drive de nye plejehjem. Selvfølgelig bliver der taget hånd om de ældre, hvis der skal moderniseres på et plejehjem. Der er også tale om – det ved vi fra ministeren – at hvis en plejehjemsbeboer skal fraflytte en friplejebolig, så skal der altså findes en erstatningsbolig til vedkommende. Det har vi et klart svar på til et spørgsmål, vi stillede ministeren.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Fru Pia Kristensen snakker sort. Fru Pia Kristensen ved godt, at det, når ældre skrøbelige mennesker skal udsættes for en flytning, de ikke selv kan overskue, kan være fatalt for de enkelte.

Fru Pia Kristensen ved eller burde vide, at vi har erfaringer inden for det private udlejningsbyggeri, der konkret viser, at når en udlejer kan se en pengemæssig fordel i at lave en modernisering, så sker det, uanset om beboerne ønsker det eller ej. Der har vi så en redning, der har vi en mulighed.

Hvorfor vil fru Pia Kristensen ikke give ældre mennesker den samme ret til at forhindre en tvangsflytning? Hvad er den konkrete begrundelse? Er det, fordi Dansk Folkeparti lægger sig fuldstændig på maven for Venstres ideologiske kampagne, eller har Dansk Folkeparti fuldstændig opgivet andet end ved højtidelige lejligheder at tale ældre skrøbelige menneskers sag?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg er ikke enig med fru Anne Baastrup i de påstande, hun kommer med.

Hvis der skal moderniseres i en plejebolig, er det, fordi der er behov for det. Jeg tvivler altså på, at en privat leverandør vil modernisere bare for at modernisere, og at det ellers i øvrigt er ligegyldigt med de ældre.

Jeg tror på, at de ledere, der kommer på de plejehjem, har en ideologi, at de har et værdisæt, og at de virkelig vil de gamle det bedste. Jeg ved, der har været meget tale om, at det her forslag lukker op for markedsførelse og alle mulige andre ting, men det tror jeg altså ikke på. Og så synes jeg, vi skal kaste blikket på de 14 friplejehjem, vi har i forvejen. De fungerer faktisk rigtig, rigtig godt.

Og så vil jeg sige, at man også i et kommunalt plejehjem er nødt til at flytte nogle beboere en

overgang, hvis der skal moderniseres, så det er altså de samme regler, der gælder, for både private og kommunale plejehjem.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det var jo godt at få Dansk Folkepartis ordfører på talerstolen, når det nu ikke lykkedes under andenbehandlingen, for vi fik jo at vide af Dansk Folkepartis ordfører her i dag, at Dansk Folkeparti mener, at det forslag om fri os fra de andre-plejeboliger, som vi behandler, er et visionært forslag. Man kan altså forstå, at det her forslag er udtryk for de visioner, Dansk Folkeparti har for fremtidens ældrepleje, og at visionerne går ud på, at det skal være markedsstyret; at man skal have ret til at tjene penge.

Hvad angår spørgsmålet om at flytte ældre, vil jeg sige til fru Pia Kristensen, at der er meget stor forskel på, om der sidder en kommunalbestyrelse eller en anden bestyrelse og gør det ud fra, hvad man mener er bedst for de ældre, og hvor man demokratisk kan prøve at påvirke det. Man kan så være enig eller uenig i, hvor meget det skal gøres, men med det lovforslag, som Dansk Folkeparti stemmer for, bliver det altså en udlejers privatøkonomiske interesser, der er afgørende for, om man flytter de ældre eller ej for at lave en modernisering. Det er det, Dansk Folkeparti skal tage stilling til om man med lovforslaget vil sige ja eller nej til.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Lad mig helt overordnet sige: Det her lovforslag handler om, at vi giver private leverandører ret til at etablere sig, til at etablere friplejeboliger eller andre private boliger uden for den kommunale boligforsyning.

I dag er det sådan, at hvis en borger meget gerne vil flytte på et privat plejehjem uden for den kommunale boligforsyning, så kan kommunen faktisk nægte borgeren det. Vi har set eksempler på flere friplejeboliger rundt omkring, hvor en borger gerne vil ind og bo; jeg kan nævne Margrethehjemmet i Roskilde. Der har været meget store problemer, fordi kommunen ikke vil give tilladelse til det.

Kl. 10.20

Nu får borgeren pengene med, og det handler om, at borgeren får udvidet sit frie valg. Det er det, der er så vigtigt i det her forslag; at en borger kan vælge et plejehjem, som har et værdigrundlag, der passer til den enkelte, og som har

et livsmønster, som også passer til vedkommende.

Jeg vil så sige, som jeg har sagt det tidligere: Det er et nonprofitforetagende. Jeg ved godt, at leverandørerne kan tjene på tilkøbsydelse, men de kan ikke tjene på selve lejen. Og med hensyn til det der med, at en borger ikke skulle kunne komme ind, vil jeg sige: Det er jo kommunerne, der visiterer. Det er kommunerne, der visiterer borgeren til et plejehjem, og når borgeren er visiteret, har vedkommende ret til at vælge præcis det plejehjem, denne vil.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det er fuldstændig korrekt, at det er kommunen, der visiterer, men det er til, om man overhovedet kan komme på et plejehjem. Men det er leverandøren, der får ret til at sige nej til folk – ikke så vidtgående, som socialministeren sagde under førstebehandlingen, hvor hun ville give dem ret til at sortere efter religion, politisk overbevisning, seksuel orientering, og hvad man ellers kunne forestille sig. Det måtte hun trække tilbage.

De kan sortere efter pengepungens størrelse. De kan sortere efter: Er det nogen, der vil kunne købe sig til tilkøbsydelser, og som man derfor kan tjene penge på, eller er det ikke? Er det nogen, der er meget plejekrævende, og som derfor vil være for dyre? Eller er det nogen, som ikke skal have særlig meget pleje, og som de derfor vil kunne tjene penge på?

Så det er et spørgsmål om at tjene penge. Og man må bare konstatere, at det, som Dansk Folkeparti ser som visionen på ældreområdet, er fri os for de andre-plejeboliger; en ældreomsorg, der er markedsstyret, og hvor de, der har masser af penge og masser af ressourcer, har nogle frihedsgrader, mens de, der ikke har ressourcer og ikke har penge, ikke har de samme muligheder. Det er en klar opdeling i samfundet, også når vi bliver ældre, og man må så bare konstatere, at det er det, Dansk Folkeparti har tænkt sig at stemme for lidt senere.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Nej, det er ikke på det grundlag, vi stemmer for det her forslag. Det er, som jeg tidligere har sagt: at vi giver vores ældre et friere valg, en bredere vifte af tilbud. En ældre kan vælge at komme på et kommunalt plejehjem eller et privat plejehjem, friboligplejehjem, som ligger uden for den

kommunale boligforsyning. Det er det, det hele handler om.

Men alt i det her forslag er for dem, der er i opposition til forslaget, simpelt hen gået op i hat og briller og tekniske diskussioner. Jeg synes faktisk, det er synd, for det tager lidt af det, der egentlig er meningen med det her forslag, nemlig at de ældre får et friere valg.

Det er så korrekt, at en friplejeboligleverandør eksempelvis kan sige til en borger:

Ved du hvad, du har søgt ind hos os. Vi har det og det værdigrundlag, og vi ved, at dit værdigrundlag er meget modsat det, vi har her på plejehjemmet. Så for din egen skyld er det ikke godt, du kommer ind at bo hos os, for her vil du ikke kunne trives.

Det er jo sådan, det kommer til at foregå, vil jeg sige til fru Line Barfod, og ikke noget med fri os fra de andre. Jeg ved ikke, hvad det er for et udtryk at bruge.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Nu er det jo første gang, vi har æren af at have Dansk Folkepartis ordfører på talerstolen, så jeg har to meget konkrete spørgsmål, jeg gerne ville have stillet under andenbehandlingen, og som jeg nu gerne vil bede fru Pia Kristensen svare på.

Det første er: Kan fru Pia Kristensen give tilsagn om, at hvis Kammeradvokaturen kommer til den konklusion, at det ifølge EU-lovgivningen ikke er påkrævet at genudbyde de her plejehjem, så vil Dansk Folkeparti sammen med os andre stå som garant for, at den del af loven bliver ændret, sådan at det ikke er påkrævet at lave udbud? Det vil jeg gerne bede om Dansk Folkepartis tilsagn om, helt klart herfra nu.

Det andet, jeg gerne vil spørge Dansk Folkeparti om, er det med tilkøbsydelser. Vi stillede jo et forslag, der skulle fjerne den asociale del af det her, nemlig det, at velhavende plejehjemsbeboere kan vælge det offentlige fra, gå ind og købe sig til betydelig bedre service, hvilket de facto i en glidende tackling, om jeg så må sige, gør den offentlige kerneydelse mindre, især for kommuner, der er under pres, og dermed åbner en ladeport – i øvrigt også en kommende ladeport for tilkøbsydelser på det offentlige område.

Har Dansk Folkeparti tænkt rigtig godt igenem, om man også går ind for tilkøbsydelser på det offentlige område? Jeg synes, det er en meget principiel debat, for hvis man åbner op for tilkøbsydelser i hele den offentlige sektor, så bli-

ver den offentlige sektor jo et supermarked og ikke et fællesskab.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Nej, jeg må sige til hr. Martin Lidegaard, at vi ikke har taget stilling til, om der skal åbnes op for tilkøbsydelse i den kommunale del. Men jeg synes lige, jeg vil sige, at det faktisk i forvejen er sådan, at plejehjemsbeboere, der bor på et kommunalt plejehjem, eller ældre i hjemmeplejen kan købe tilkøbsydelse. Det er faktisk tilladt allerede i dag, så det fungerer faktisk i forvejen.

Kl. 10.25

Når vi åbner for et privat plejehjem, jamen så er det jo en privat leverandør, og derfor kan man købe tilkøbsydelse på stedet, det siger jo sig selv. Så vi har ikke noget imod, at der kan være mulighed for tilkøbsydelse, slet ikke. Jeg tror bestemt ikke, at det vil være sådan, at de rige, de velstillede, pludselig vil have masser af tilkøbsydelse. De vil måske have pudset vinduer en gang om ugen eller gjort rent hver dag osv. Jeg tror slet ikke, det er det, det handler om.

Til sidst vil jeg med hensyn til kravet om udbud sige, at Dansk Folkeparti jo som sagt er meget stor modstander af, at EU skal diktere i snart alle henseender. Vi er meget imod deres direktiver og regler, så det er da helt klart, at hvis det viser sig, at Kammeradvokaturen tager stilling til, at det krav om udbud ikke er til stede, så er vi de første, der er med på at få det slettet af lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Tak for det klare svar på mit første spørgsmål om udbud.

Jeg vil gerne sige, at det jo er rigtigt, at der i dag er nogle tilkøbsydelse, som allerede eksisterer, og at det selvfølgelig skal være sådan, at man kan købe en flaske rødvin eller en ekstra kuvert i kantinen, hvis man har besøg osv. Men det, vi snakker om her, er jo, at man kan købe plejehjemsmedarbejderes arbejdskraft ud over det, de er der for, f.eks. til at tage med på rejse, eller hvad ved jeg.

Vores idealmodel er jo, at vi får mangfoldighed, fordi det enkelte plejehjem beslutter sig for at prioritere midlerne anderledes, men ikke mangfoldighed i den forstand, at den enkelte plejehjemsbeboer har forskellige vilkår på det samme plejehjem. Det er jo den principielle debat, vi står med her.

Skal det være sådan, at fru Hansen på den ene stue har dobbelt så god service, dobbelt så gode vilkår som fru Hansen på den anden stue? Eller skal det være sådan, at fru Hansen og fru Jensen sammen skaber et plejehjem og et fællesskab med medarbejderne m.v., der gør, at det bliver kørt på en anden måde, som er bedre, sådan som vi ser med Margrethehjemmet og Lottehjemmet.

Det er det, der er idealet for os, og ikke, at man laver et supermarked i stedet for et fællesskab.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg ser det altså ikke som en trussel over for visse beboere, hvis der kommer tilkøbsydelse ind på de private plejehjem. Det gør jeg virkelig ikke, for som sagt eksisterer det i forvejen.

Til det der med, om fru Hansen på den ene stue ikke har så mange penge som fru Olsen, der bor ved siden af, vil jeg sige, at sådan er det faktisk i forvejen. Når man har arbejdet på et plejehjem i mange år, så ved man, at der er nogle borgere, som kun har deres folkepension og ikke andet. Det er sådan, at cigaretterne skal tælles op dagligt, for at de kan strække en hel måned. Så har fru Hansen ved siden af måske flere penge, fordi hun måske har en pensionsopsparing osv. osv. Skal man så også gå ind og regulere der? Altså, sådan er det jo i forvejen, vil jeg sige til hr. Martin Lidegaard.

Til det der med, at man så kan slække på servicen f.eks. i det kommunale system, vil jeg sige: Det passer jo ikke, for når en borger eksempelvis vil på et friplejehjem, er det jo kommunen, der visiterer ydelsen. Vi har fået det modulsystem, der er indført i loven, altså hvor der er bestemte ydelse, som plejehjemsleverandøren skal være certificeret til, og de skal give de ydelse. Hvis plejehjemsleverandøren ikke kan give de ydelse, skal kommunen træde til og levere de ekstraydelse oven i den service, de enkelte ældre i forvejen er blevet visiteret til.

(Kort bemærkning).

Lise von Seelen (S):

Fru Pia Kristensen siger, at ejeren af den her forretning, der skal drive ældreomsorg, kun kan tjene penge på tilkøbsydelse. Det er jo ikke rigtigt. Det er rigtigt, at der ikke er noget at komme efter på lejen, men på hele serviceområdet er der jo ikke, hvis vedkommende kan gøre det billigere og man har lavet sit udbud, noget til hin-

der for at skaffe sig et overskud der. Det er jo den måde, man driver forretning på. Så derfor vil jeg nok sige, at det her er en markedsgørelse, et spørgsmål om at bruge vores ældreomsorg som en forretning.

Jeg vil stille mit spørgsmål en gang til til Dansk Folkeparti: Mener fru Pia Kristensen, at det er rigtigt, at ejeren ikke er begrænset i de hensættelser, vedkommende kan gøre i forhold til boligdelen; at den hverken er reguleret efter de regler, vi kender i almenloven, eller efter de regler, vi kender i den private lovgivning? Er det virkelig rigtigt, at ejeren har helt frit løb her, og at der overhovedet ingen aftaler er, hvad angår hensættelserne?

Kl. 10.30

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg er nødt til at sige, at jeg helst ikke vil fordybe mig i de boligtekniske ting, for der har vores boligordfører været inde over, så det er hende, der ligesom bedre kan svare på det, end jeg kan. Men jeg lagde mærke til, at fru Lise von Seelen sagde: »Ejer af en forretning«. Et plejehjem er altså ikke en forretning, og det kan godt være, at lederen er ejer af plejehjemmet, men man skal altså ikke betragte det som en forretning. Jeg synes, det er utilstedeligt at sige sådan.

Vi har nogle friplejeboliger, og vi har private plejehjem. Hvad tror fru Lise von Seelen ikke de folk sidder og tænker ude ved fjernsynsskærmene, når man kalder det for forretninger? Jeg tror nok, at de vil føle det som en meget, meget stor kritik af det, de går og laver i det daglige, hvor de yder en stor, stor indsats over for de beboere, der er på de rigtig, rigtig gode hjem, som har traditioner for at levere en god omsorg og en god pleje.

Og så vil jeg sige: Jo, jo, friplejeleverandørerne kan jo tjene penge på tilkøbsydelsesdelen, men fru Lise von Seelen må også se sådan på det, at de penge så kan bruges i systemet, enten på servicedelen eller til at højne kvaliteten. Og det tror jeg faktisk de fleste friplejeboligejere vil gøre.

(Kort bemærkning).

Lise von Seelen (S):

Det, der er et vilkår her, er, at det bliver en forretning at drive den ældreomsorg og ældrepleje, og det er jo derfor, at det er os så meget imod. Vi mener ikke, at vores velfærdssamfund skal betragte ældre som grundlaget for en forretning.

Det burde det ikke gøre. Det er en fælles pligt, vi har.

Men så vil jeg vende mig mod det spørgsmål, jeg heller ikke fik svar på – og fru Pia Kristensen nævnte det også i forbindelse med det, at man skulle kunne vælge. Vi ser meget positivt på, at de ældre har stor valgfrihed. Men hvad siger fru Pia Kristensen i virkeligheden til, at hvis man vil ind på en friplejebolig, kan man blive afvist uden at få begrundelse for, hvorfor man bliver afvist? Man har ikke engang mulighed for at klage, og man har ikke en mulighed for at anke afgørelsen. Men fru Pia Kristensen være med til at lave åbenhed om de ventelister, der skal være til de her friplejeboliger, så der i hvert fald er en vis offentlig kontrol med det, og så vi kan se, hvem det er, der bliver afvist? Det kunne jo være meget interessant.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg må altså om det her lovforslag om, hvorvidt vi skal åbne op for flere muligheder og mere frit valg på plejeboligområdet, sige, at jeg tror, at det er ideologisk begrundet for Socialdemokraterne, at de ikke ønsker private leverandører, og at de ikke ønsker nogen uden for den kommunale boligforsyning. Jeg tror, det er sådan, det hænger sammen.

Med hensyn til spørgsmålet om at blive visiteret til et plejehjem, og at lederen på det plejehjem så kan sige nej til en borger, vil jeg sige, at det har jeg jo egentlig svaret på. Jeg synes faktisk, det er meget godt, at en plejehjemsleder kan sige: Ved du hvad, du er kristen, men vi bor altså på et plejehjem, hvor der er et muslimsk værdigrundlag, så det vil ikke være godt for dig at komme ind på vores plejehjem.

De personer vil aldrig nogen sinde føle sig hjemme, hvis de kommer ind på et plejehjem, som har et værdigrundlag, der er modsatrettet det, de selv har. Så jeg synes faktisk, det er godt, at der er den mulighed.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Jeg vil gerne slå fast, at Socialdemokraterne overhovedet ikke har noget imod private plejehjem. Vi har noget imod de spilleregler, der er i lovforslaget. Vi kender godt til private plejehjem – hele OK-Fonden driver nogle udmærkede plejehjem i et godt samarbejde med det offentlige. Mange af regeringens medlemmer har lige været på besøg på et privat plejehjem i Vejle, et

Bagger-Sørensen-plejehjem, hvor de har holdt et møde. Det er et meget veldrevet plejehjem, som er utrolig flot. Det praler alle af, også Vejle Kommune, og selv socialdemokrater praler af det. OK-Fonden har styr på det, fordi det er efter de nuværende regler.

Det, vi frygter ved vedtagelsen af det lovforslag, vi tredjebehandler i dag, er, at vi får en parallel til privathospitaler. Og det er heller ikke, fordi vi har noget imod privathospitaler, men vi har noget imod den model, at man alene bestemmer, hvordan man skummer fløden blandt de mennesker, man skal hjælpe, og at man ikke har en uddannelsespligt og er med til at bære nogle andre omkostninger.

Så mit spørgsmål er: Tror Dansk Folkeparti virkelig ikke, at der vil ske en frasortering af mennesker, når man giver nogle muligheder for kun at tage de billigste og de letteste og de mindst voldelige eller de mindst besværlige, eller hvilke udtryk man nu skal bruge? Tror Dansk Folkeparti virkelig ikke, at der vil ske en sortering til fordel for økonomikassen i den private forretning?

Kl. 10.35

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Det kan jeg svare ganske kort på: Det tror jeg faktisk ikke der vil.

Men jeg vil så også sige til fru Karen Klint, og det har jeg været inde på i min ordførertale, at vi er meget trygge ved, at der er lovovervågning af det her lovstof, fordi det er meget omfattende og det er meget, der skal sættes i gang. Så det er fint, der er lovovervågning, hvor vi kan følge, hvordan loven bliver implementeret. Idet der er lovovervågning, kan vi jo faktisk gå ind og ændre det, hvis der er noget, der viser sig ikke at udvikle sig efter hensigten med det her lovforslag.

Men jeg tror ikke, at der vil ske det, som fru Karen Klint siger. Så sort ser jeg ikke på det.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Jeg ved ikke, hvor meget vi skal sige at det her handler om tro, for det handler også om erfaringer, vi allerede har. Det er helt legalt, at privathospitaler sorterer i de patienter, de tager ind. Det er beviseligt, at det offentlige så får de tunge omkostninger ved de patienter, der kommer ind.

Derfor er vi overbevist om, at vi ikke behøver at vente på en lovovervågning for at se, at der også sker en sortering af de mennesker, man skal tage ind i friplejeboliger, for det lægges der jo direkte op til i teksten. Det er jo ikke nogen hemmelighed. Der lægges op til, at man må sortere, når man tager dem ind.

Jeg frygter, at når de mennesker, der kommer ind i en privat friplejebolig, pludselig får et øget plejebehov og der dermed bliver nogle flere omkostninger forbundet med det, må kommunen gå ind og give noget i den bolig. Det kan jo også være, at den ældre så skal tvangsflyttes igen, fordi vedkommende ikke opfylder betingelserne for at bo der. Så vi synes faktisk ikke, at det her lovforslag, som det er, beskriver det godt. Vi synes, det er for svagt at vente på en lovovervågning, når det er levende mennesker, det handler om. Hvorfor kan Dansk Folkeparti støtte et lovforslag, når man alligevel henviser til, at det er så usikkert, og at det da er godt, der er en lovovervågning? Hvorfor ikke få det gjort godt nok færdigt allerede nu?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Som sagt ser vi i Dansk Folkeparti ikke så sort på det, som man gør i Socialdemokratiet. Vi tror, det her bliver en succes; det er vi helt overbevist om.

Det der med lovovervågning: Jeg har ikke sagt noget om, at det ikke er godt nok på nuværende tidspunkt. Vi synes, det er godt nok på nuværende tidspunkt. Med alle de spørgsmål, vi har stillet – jeg tror, det er ca. 150 spørgsmål, der er blevet stillet – og med den tekniske gennemgang, vi har haft, og med de samråd både det ene og det andet sted, der har været, synes jeg faktisk, vi har fået afdækket alle de, hvad skal man sige, knaster, vi havde i forbindelse med det her lovforslag. Vi er tilfredse med de svar, vi har fået, så vi er ikke bekymrede. Men lovovervågning er det altid godt at have af et lovforslag, som er meget omfattende, for vi skal tænke på, at det jo er en helt ny model, vi åbner op for. Derfor er det vigtigt med lovovervågning. Men dermed siger jeg ikke, at vi ikke synes, at lovforslaget er godt her og nu.

Det eneste kritikpunkt, vi har, er vedrørende kravet om udbudsdelen. Og som jeg sagde til hr. Martin Lidegaard, er vi med til at få det fjernet, hvis Kammeradvokaturen siger, at der ikke er et krav til den udbudsdelen.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Først er jeg altså nødt til at bede fru Pia Kristensen om at komme op og klart tilkendegive, at det var en fortalelse. Der må ikke sorteres efter det enkelte menneskes tro. Det er simpelt hen diskrimination, og det må man ikke. Det var det, ministeren fejlagtigt kom til at få sagt, og ministeren har også klart måttet trække det tilbage. Det håber jeg også fru Pia Kristensen vil gøre.

Så vil jeg godt sige, at jeg synes, det er rystende at sidde og høre det her. Vi taler altså om ældre mennesker, som er så svage, og som har så meget brug for omsorg, at de bliver visiteret til at kunne komme på et plejehjem. Så siger man samtidig med Dansk Folkepartis støtte: Her er det i orden, at de ældre mennesker, som bliver lejere i en lejlighed, skal kunne udsættes for en ringere lejerbeskyttelse end lejere i den almene sektor og end lejere i den private udlejningssektor.

Det synes jeg er rystende. Jeg vil godt om det, at man kan lave en huslejevarsling, der er ukorrekt, og hvor man samtidig kan sige, at de skal betale, spørge: Forestiller man sig, at de her mennesker på plejehjem, som ikke har haft deres gang ret mange gange på et plejehjem, vil være i stand til at kunne forsvare sig over for noget, som er en ukorrekt huslejevarsling? Jeg synes, det er dybt rystende.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg vil starte med at dementere, at jeg skulle have sagt, at det er lovligt at sortere efter menneskers tro. Det har jeg aldrig nogen sinde udtalt, det var ikke den måde, jeg sagde det på. Jeg er klar over, at socialministeren sagde det, men trak det tilbage.

Vi snakker om værdigrundlag og andre ting, men jeg ved godt, at det lige præcis er det spørgsmål, som brænder i fru Lissa Mathiasens hoved, for nu kommer der noget her fra Dansk Folkeparti, og så skal man misforholke det.

Kl. 10.40

Så vil jeg sige, at det virker på mig, som om Socialdemokraterne faktisk slet ikke har set på det her lovforslag med sociale øjne. Det virker på mig, som om det kun er det boligpolitiske i det her forslag, man har kigget på. Man har ikke kigget på det friere valg og mere mangfoldighed, man har ikke kigget på den ældre. Fru Ka-

ren Klint kan stå her og sige, at Socialdemokraterne er glade for det frie valg, og at man gerne vil have det frie valg, men hvorfor kan man så ikke sige ja til det her forslag? Det forstår jeg ikke.

I går sad vores boligordfører, fru Anita Knakergaard, og jeg og diskuterede, hvad Socialdemokraterne egentlig var så rasende over, og vi blev enige om, at den kritik af det her lovforslag, der er fra Socialdemokraternes side, måske skyldes, at man simpelt hen ønsker at ændre lejeloven på det private og det kommunale boligmarked. I begge tilfælde er det ikke her, det skal diskuteres.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Det, der får os til at synes, at det her er rystende, og som får os til at stemme imod det her lovforslag, er netop det med lejerne. Hvad er grunden til, at man ikke bare fra regeringens side, men også fra Dansk Folkepartis side, som jo ellers plejer at sige, at de er meget omsorgsfulde og gerne vil være omsorgsfulde over for ældre mennesker, ønsker, at de ældre, der kommer ind på et plejehjem, skal have en ringere lejerbeskyttelse end lejere, der bor i andre udlejningstyper? Og jeg nævner to eksempler igen og håber, at fru Pia Kristensen har tid til at høre efter, og at hun vil svare kontant på det:

Hvorfor skal en lejer – et ældre menneske, der er skrøbeligt – på et plejehjem have nogle betingelser, som betyder, at hvis der er en forkert huslejevarsling, skal vedkommende alligevel betale den forhøjede husleje? Hvorfor skal man i modsætning til på det øvrige private udlejningsområde have ringere vilkår i forbindelse med hensættelser og vedligeholdelse? Her kan man hensætte det, man fra udlejers side finder er passende. Alle andre steder er det reguleret. Hvorfor skal lejere som plejehjemsbeboere have ringere vilkår?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg vil gøre det meget kort: De skal ikke have ringere vilkår, og de får ikke ringere vilkår.

Og til alt det ævl igen om den husleje, og hvad ved jeg, vil jeg sige, at balanceløjeprikket jo gælder i den her lovgivning. Så der er ens regler. Det var det, jeg ville sige til fru Lissa Mathiasen.

Formanden:

Tak til fru Pia Kristensen. Så kan vi gå videre i ordførrækken. Fru Anne Baastrup som ordfører.

Anne Baastrup (SF):

Det var en meget givende behandling, vi her fik af det her lovforslag. Det ligger nu klart, at Dansk Folkeparti overhovedet ikke har sat sig ind i, hvad det her kan komme til at betyde for det enkelte menneske. De forsøg, vi har gjort for at rette op på det enkelte menneskes konkrete rettigheder via vores ændringsforslag, har Dansk Folkeparti end ikke gjort sig umage med at forstå.

Det, det drejer sig om her, er nemlig – og nu håber jeg, at fru Pia Kristensen lytter – at flertallet lægger op til, at ældreområdet skal være en ny forretning. ISS og Caritas, og hvad de hedder alle sammen, står på spring for at komme i gang, og de kommer til at tjene penge på det her område. De kommer til at tjene penge, fordi der er mange muligheder. Dels kan man jo modernisere undervejs, dels kan man sætte lejen op – man kan en lang række af de ting, som vi forsøger at forhindre med vores ændringsforslag. Og hvad er fru Pia Kristensens svar? Det er, at det her ikke passer – at det her ikke bliver en forretning. Jo, det bliver en forretning, og det bliver en rigtig, rigtig god forretning.

Så må man også spørge: Hvis en ældre bliver så svag og skrøbelig, at vedkommende skal have sondemad, har den ældre så ret til at blive i den her friplejebolig? Nej, det har vedkommende ikke. Det er fuldstændig op til friplejeboligen at finde ud af, hvem man vil have, og hvem man ikke vil have. Det her bliver en opdeling dels af mennesker med penge og mennesker uden penge, dels af mennesker med et godt helbred og mennesker med et dårligt helbred.

Det er i virkeligheden starten på – men vi håber på, at vi om halvandet års tid kan få det standset – at privatisere ældreområdet, således at der er nogle, der kan komme til at tjene rigtig, rigtig mange penge på de mange velhavende ældre, vi får, samtidig med at vi får udhulet ældreforsorgen inden for det offentlige regi.

Kl. 10.45

Jeg synes umiddelbart, det er helt uforståeligt, at Dansk Folkeparti støtter det, men det er måske forståeligt nok, efter at vi har fået afdækket, hvor lidt fru Pia Kristensen rent faktisk har sat sig ind i konsekvenserne. Men når man står ved højtidelige lejligheder og siger, man vil gøre

noget godt for de ældre, og så gennemfører det her lovforslag, er det, fordi det kun er højtidelige erklæringer og ikke reel politik, der ligger bag Dansk Folkepartis ønske om at gøre noget for de ældre.

Formanden:

Tak til fru Anne Baastrup, og så er det fru Line Barfod som ordfører.

Line Barfod (EL):

Det var jo oplysende at få Dansk Folkepartis ordfører på talerstolen her under tredjebehandlingen, men jeg synes, det er ærgerligt, at De Konservative og Venstre ikke også har været oppe og forsvare, at de støtter det her forslag.

Der er en ting, som jeg synes desværre er blevet mere uklart, efter at Dansk Folkepartis ordfører var på talerstolen, og som jeg håber ministeren kan svare meget klart på. Det er det, som jeg troede var blevet afklaret efter førstebehandlingen, nemlig spørgsmålet om retten til at frasortere på grund af religion og andet.

En ting er, at selve princippet i forslaget er at frasortere folk efter deres pengepung og deres helbred, men det må være afgørende i et demokrati, at man ikke kan frasortere folk alene på grund af deres religion, deres politiske overbevisning eller andet. Det håber jeg ministeren kan svare meget klart på, så vi kan få det afklaret, efter at fru Pia Kristensen åbenbart stadig havde den holdning, som socialministeren gav udtryk for under førstebehandlingen, at det skulle man kunne. Det håber jeg vi kan få afklaret, for det synes jeg ikke skal have lov at stå tilbage. Uanset hvad Dansk Folkeparti så måtte mene de gerne ville have indført, mener jeg stadig, at det er nogle andre regler, der gælder i dette land.

Så sagde fru Pia Kristensen også, at hun mente, det var utilstedeligt at kalde et plejehjem for en forretning. Det er jeg fuldstændig enig i, og det er derfor, at jeg er så inderligt imod denne lov. Det er jo netop, fordi Dansk Folkeparti med denne lov laver plejehjem om til forretninger. ISS og andre firmaer driver deres forretninger som forretninger. Det er det, de skal; det er det, de er sat i verden for: Det er at drive forretning og tjene penge. Det mener jeg ikke man skal indføre på ældreområdet.

Jeg er fuld tilhænger af mangfoldighed og af, at man skal have masser af forskellige plejehjem, ligesom vi har masser af forskellige børnehaver, skoler osv., men de skal drives ud fra et ønske om at have nogle bestemte grundlæggende prin-

cipper og ud fra et ønske om at have omsorg for andre. Det skal ikke drives for at tjene penge, det skal ikke drives for at drive en forretning.

Det er det, der er det fuldstændig afgørende i dette forslag. Regeringen og Dansk Folkeparti omdanner med dette forslag plejehjem til at være en forretning, og oven i købet bliver det så til »fri os for de andre plejeboliger«, fordi man åbner for, at leverandørerne kan sortere folk efter deres pengepung og kan sortere folk efter deres helbred. Der mangler vi stadig væk svar fra Dansk Folkeparti på, om det også er et princip, man ønsker skal gælde i øvrigt i ældreomsorgen, at folk skal sorteres.

Fru Pia Kristensen sagde så, at det jo allerede sker i dag, og at der er forskel på folk. Nogle har mange penge til cigaretter, og nogle har ikke så mange penge – og det er korrekt. Men når vi kommer til selve grundydelseerne, har det hidtil været et bærende princip, at der er lighed for alle uanset størrelsen af pengepungen.

Det, vi kan se i de her år, er jo, at kommunerne er under pres, når det gælder de helt basale ydelser som f.eks., hvor tit man skal i bad. Jeg mener, det er et helt afgørende princip, at man kommer i bad ud fra en fælles prioritering af, at man skal i bad. Jeg synes, alle skulle have ret til at komme i bad hver dag. Men det skal i hvert fald ikke være sådan, at man på det ene plejehjem har ret til at tilkøbe sig at kunne komme i bad hver dag, mens man på naboplejehjemmet kun har råd til at give de ældre et bad en gang om ugen.

Derfor holder vi fast i, at vi ikke kan stemme for forslaget om »fri os for de andre plejeboliger«. Vi ønsker ikke, at plejehjem skal gøres til en forretning.

(Kort bemærkning).

Anita Knakkegaard (DF):

Jeg vil godt spørge fru Line Barfod, om ikke det er korrekt, at man ikke må tjene penge på huslejen. Det er nonprofit, der er tale om her.

Så vil jeg også gerne spørge, når man nu går ind for de ændringsforslag, der er, hvorfor man går ind for det med henlæggelser. Det vil da bare fordyre det for lejerne og gøre det bedre for ejerne. Det vil jeg da sige undrer mig enormt, at man går ind for det. Vi havde også et problem med det, så vi spurgte ind til det. Og med hensyn til de der forslag, vil jeg godt have at vide, om det ikke er korrekt, at de er taget nøjagtigt fra Lejernes LO? Det undrer mig, hvis man har noget på servicedelen, at det så ikke er her, man

har nogen ændringsforslag. Det kører kun på den del, der hedder boligdelen, og ikke på andet, selv om som man ved, det er nonprofit.

Kl. 10.50

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hele ideen med at åbne op for at gøre plejeomsorg til en forretning er jo, at folk skal tjene penge. Det, man giver dem mulighed for at tjene penge på, er tilkøbsydelser. Det er derfor, de får muligheden for at sortere folk efter pengepung og efter helbred. De kan tage dem ind, som har mange penge til at købe tilkøbsydelser for, og dem, der har et godt helbred, så man ikke skal bruge særlig mange penge på at tage sig af dem.

Man kan vælge at have et dårligere uddannelsesniveau osv. for ikke at skulle deltage i den uddannelsesforpligtelse, som det offentlige har. Derfor er der mulighed for at tjene penge på plejehjemmet, selv om det ikke er ved at sætte huslejen op. For jeg med på, at man ikke bare kan fastsætte en kæmpehusleje, men der er altså masser af andre muligheder for at tjene penge på det her.

Med hensyn til henlæggelser og hele spørgsmålet om lejernes rettigheder har vi ønsket, at også ældre fra fri os for de andre-plejeboliger skal have samme rettigheder som andre lejere, fordi vi er bange for, at de ellers kan komme voldsomt i klemme.

(Kort bemærkning).

Anita Knakkegaard (DF):

Med hensyn til de henlæggelser er fru Line Barfod jo nok klar over, at det i de fleste tilfælde faktisk bliver nye plejehjem, vi snakker om. Det bliver ombyggede plejehjem, hvor der slet ikke er behov for den renovering og alt det, der har været talt om her, plus at man i den del, der hedder friplejeboliger, får muligheden for netop ikke at skulle betale for det, man kalder vedligehold – både indvendigt og udvendigt vedligehold er betalt af ejeren, også ved fraflytninger. Så helt ærligt, det er en meget, meget stor forbedring, hvis man ellers har sat sig ind i forslaget.

Så vil jeg også lige sige, at den målgruppe, som vi i hvert fald synes det er godt det er lavet for, er de unge, som nu også får en mulighed, når man visiterer dem. Over for denne gruppe har vi mange gange set, at kommunerne har slået fejl. Man har nogle unge mennesker, der skal genoptrænes og er handicappede, og der får

man så muligheden for at lave en målgruppe her, der hedder 18-30 år, så de får mulighed for at blive samlet et sted. Er fru Line Barfod ikke enig med mig i det?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er fuldstændig enig i, at der er et kæmpebehov for at sikre, at der er nogle gode boligmuligheder for unge mennesker, der på grund af handicap ikke kan klare sig i en almindelig bolig.

Jeg er fuldstændig enig i, at vi har et stort behov for at sætte penge af til at få bygget nogle plejeboliger til dem, også fordi mange af dem selvfølgelig ikke ønsker at være på et plejehjem med en masse ældre, men ønsker at være sammen med nogle fra deres egen aldersgruppe.

Men det har jo ikke noget som helst at gøre med at åbne op for, at det skal være en forretning. Lige så lidt som jeg ønsker, at omsorg for ældre skal være en forretning, lige så lidt ønsker jeg, at omsorg for handicappede skal være en forretning. Jeg mener ikke, at man skal have mulighed for at drive en forretning ved at skulle tage sig af andre menneskers helt grundlæggende behov. Det mener jeg er en offentlig opgave.

Det kan så enten løses ved, at vi laver nogle offentlige botilbud, eller løses ved, at vi laver selvejende, foreningsejede osv. botilbud, og det kræver, at der bliver sat nogle penge af. Det er så en helt anden debat. Det har Dansk Folkeparti ikke været særlig åben over for, men det gøres efter min opfattelse ikke ved at gøre det til en forretning, hvor private virksomheder skal tjene penge på det.

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Der er ikke noget overraskende fra Enhedslistens ordfører i retorikken i dag. Man er inderlig imod, at de private kommer på banen for at yde forskellig service på det her område. Enhedslisten stemte f.eks. også imod de omkostningsbestemte priser i de kommunale tilbud.

Det er jo bare den der beskyttelse af de kommunale tilbud og ønsket om, at der overhovedet ikke skal være nogen konkurrence, end ikke den der sunde konkurrence, der sætter fokus på kvaliteten og på indholdet af servicen. Men det er der jo ikke noget overraskende i fra Enhedslistens side.

Til gengæld må jeg sige, at jeg er forundret over f.eks. den socialdemokratiske ordførers: Vi er inderlig imod dette forslag. Jeg synes, det er markant at skulle høre, hvordan man er imod de

private alternativer og i virkeligheden dermed lægger afstand til de friplejehjem, der findes i dag, hvor både medarbejdere og beboere er utrolig glade for at være. Man lægger jo afstand til Lottehjemmet på Frederiksberg, til Margrethehjemmet i Roskilde og alle de andre friplejehjem, der allerede er etableret i dag.

Kl. 10.55

Regeringen har to hovedmål med dette lovforslag. Det ene er, at vi synes, at ældre lige som alle andre skal have ret til selv at vælge, hvor de vil bo, og det gælder også, når man er i den skrøbelige situation, hvor man er afhængig af megen omsorg og pleje, som gør, at man har brug for at komme på plejehjem.

I dag er det kommunen, der afgør, om den ældre borger må få lov til at flytte på friplejehjem. Vi synes ikke, at det skal være kommunen, der har ret til at afgøre det. Det kan jeg forstå Socialdemokraterne indædt kæmper for at bevare. Det er det, som jeg under andenbehandlingen kaldte: Mage til systembevarende holdning har jeg dog sjældent hørt. Vi synes, det skal være den ældre, der har lov til at vælge at få pengene med til det sted, hvor man gerne vil bo.

Det andet, vi gerne vil sikre med det her lovforslag, er en mangfoldighed på området, og ved at der er forskellige udbydere af plejehjem og plejeboliger, vil vi også se en større variation, der bedre kan imødekomme de ønsker og behov, som ældre har, og hvor vi jo tydeligt kan se, at også kommende generationer af ældre efterspørger, at de kan fortsætte med at leve det liv, de har levet hidtil i videst muligt omfang, og gerne vil have, at man respekterer de værdier, de holdninger, som man synes er væsentlige for en selv.

Det er det, Socialdemokraterne er meget imod. Man har svært ved fra Socialdemokraternes side at sige, at det er de ældre, der skal have valgmuligheden, frem for at det er systemet, der skal bestemme. Det har vi jo oplevet et utal af gange i vores diskussion om at give flere valgmuligheder til borgerne. Socialdemokraterne er også imod de private og herunder jo måske også i virkeligheden de selvejende institutioner, medmindre de har gjort sig afhængige af kommunen i form af en driftsoverenskomst.

Det synes jeg er meget underligt at opleve, og jeg synes, det er ærgerligt, at Socialdemokraterne indtager en sådan bagstræberisk holdning over for, hvordan vi allerbedst kan sikre den optimale kvalitet og den optimale service til vores ældre borgere.

Så siger fru Lise von Seelen, at hun ønsker lighed for loven, og det er jo lige præcis det, vi har sikret med det her lovforslag. Det bliver en valgmulighed, som gælder alle ældre. Det gør også lovforslaget lidt mere kompliceret, men jeg har syntes, at det var afgørende, at borgerne ikke selv behøver at have pengene op af lommen for at kunne gøre brug af valgmuligheden. Derfor har vi sikret, at man får pengene med, når man er visiteret fra sin kommune, plus vi har sikret, at vi på boligdelen har lagt os op ad almen bolig-regelsættet for netop at sige, at det heller ikke skal være sådan, at der så eksempelvis er en urimelig høj husleje.

Så netop fordi vi ville sikre, at det her blev en ret, en mulighed for alle, så er det måske blevet lidt mere kompliceret end ellers, men det har været afgørende for regeringen netop at skabe den her lighed, som jo fuldstændig gennemhuller fru Line Barfods argumentation om, at det her skulle være sådan nogle, hvad er det, de bliver kaldt, fri os fra de andre-steder. Det udtrykker jo om noget blot fru Line Barfods syn, eller skal vi sige manglende syn på det at give de ældre mulighed for at vælge efter, hvad det nu er de ønsker sig allermost.

Der har været rigtig mange spørgsmål, rigtig meget fokus på boligdelen, og jeg skal gerne medgive, at det fylder meget i lovforslaget. Der har også været mange ændringsforslag til det, og det er jo netop, fordi vi har ønsket at fastholde balanceløseprincippet, som vi kender fra det almene område. Det rejser så også en række spørgsmål, og det er fint nok, men vi har jo under udvalgsbehandlingen været rigtig grundige med hensyn til alle de problemstillinger, og jeg har nøje forklaret, hvorfor vi har taget de her hensyn. Det har netop været for at sige, at på boligdelen følger vi regelsættet fra den almene sektor med de problemer, det så medfører, men det har været for at sikre, at alle skulle have muligheden for at gøre brug af de her valgmuligheder.

Fru Karen Klint fra Socialdemokraterne er inde på, at der vil ske en frasortering og har i det hele taget meget fokus på de økonomiske betingelser, og jeg forstår simpelt hen ikke synspunktet, for så skulle det jo være sådan, at de eksisterende friplejehjem skulle have afvist en hel række borgere. Det er jo igen den der hån over for private, at man der vil lave nogle urimelige sorteringer. De onde private, der udelukkende vil se på, hvor profitten er.

Hvis man endelig skulle følge tankegangen om, at man vil se på økonomien, så er der, hvor

det vil være muligt at få den største økonomiske omsætning, jo servicedelen, og det vil sige, at det i virkeligheden vil være hos de svageste, de mest skrøbelige ældre, dem, der har brug for alermest omsorg, men at påstå, at der vil ske en sortering som sådan, finder jeg helt ude af trit med, hvordan det foregår i dag, og jeg synes slet ikke, der er noget belæg for det i forhold til de eksisterende friplejehjem, i hvert fald ikke ud fra det, jeg har kendskab til om forholdene på de eksisterende hjem. Skulle man endelig følge det der med interessen for økonomien, vil man netop gøre en særlig indsats for at få nogle af de tungeste beboere, fordi det rent faktisk er dér, der er en økonomisk omsætning.

Kl. 11.00

Jeg tror, at det, der vil veje meget tungere, er de værdifællesskaber, der kan skabes rundt omkring, og jeg vil gerne understrege over for fru Line Barfod, at vi *har* været rundt om, at man naturligvis ikke må diskriminere. Det har jeg også gjort gældende i flere svar på spørgsmål, og jeg tror, at jeg allerede i svaret på S 12 understreger, at man selvfølgelig ikke må diskriminere på grund af religion, race eller andet, så det er slået fast.

Endelig skal jeg beklage, at Det Radikale Venstre åbenbart af tekniske grunde nu vælger at stemme imod det her lovforslag.

Vi har været omkring diskussionen af lejede og ejede bygninger, og vi har været omkring udbud, og som jeg bekendtgjorde under andenbehandlingen, lader vi nu Kammeradvokaturen se nærmere på udbudskravet. Jeg vil naturligvis følge op på det, helt afhængigt af hvad Kammeradvokaturen måtte kommentere til det regelsæt.

Men det er ærgerligt, at det udelukkende er af tekniske grunde og det, at vi altså, som jeg var inde på i mit svar til fru Lise von Seelen, har valgt at sige, at det her skal være en valgmulighed, der gælder for alle. Det gør det godt nok lidt mere kompliceret, men det er ærgerligt, at det skal bruges som argumentation for at være imod lovforslaget.

Formanden:

Der er nogle korte bemærkninger til ministeren, først fra fru Lise von Seelen.

(Kort bemærkning).

Lise von Seelen (S):

Ministeren vil gerne give det indtryk, at vi Socialdemokrater ikke bryder os om private plejehjem eller selvejeplejehjem. Det er decideret for-

kert. Det, vi er optaget af, er, at de plejehjem, der findes, skal drives i et fællesskab med nogle rammer, som giver en tryk tilværelse for de ældre, så de ikke skal gå og spekulere på, om der er en udlejer, en forretningsdrivende, som nu finder på at lave nogle ting, som skaber usikkerhed i deres hverdag. Det er det, vi er optaget af.

Når ministeren siger, at de ældre selv skal have lov til at bestemme, og at det med friplejeboligerne er en mulighed for alle, vil jeg repetere mit spørgsmål fra tidligere ved helt enkelt at spørge: Kunne vi så ikke få åbne ventelister til de foranstaltninger, som ministeren vil have?

Ministeren har en ministerkollega, som ved, hvad lukkede ventelister i boligmassen betyder. Det betyder nemlig som regel penge under bordet. Det er erhvervsministeren, der har sagt det, og det er et synspunkt, vi deler. Så vil ministeren være med til at lave åbne ventelister, så vi kan følge med i de bevægelser, der sker i forhold til, hvem der gerne vil ind ...

Formanden:

Ja tak!

Lise von Seelen (S):

... og hvem der bliver afvist?

Formanden:

Så er det socialministeren for at svare.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Vi har jo været omkring diskussionen om ventelister, og der er bl.a. i et af ændringsforslagene henvist til regelsættet for andelsboliger, hvor der jo heller ikke er de tilsvarende krav.

Jeg synes, at man bliver nødt til at respektere, at vi har at gøre med private udlejere, og det er der taget højde for i lovforslaget. Så jeg holder fast i, at det skal være det regelsæt, og det er så den private udlejer, der så at sige har anvisningsretten.

(Kort bemærkning).

Lise von Seelen (S):

Jeg vil godt sige, at i andelsboligerne er der altså adgang til at se, hvilke mennesker der er interesseret i at få en bolig dér, så der er ministeren forskert på den.

Men jeg må konstatere, at hvis erhvervsministeren har ret i, at de lukkede venteliste betyder en risiko for penge under bordet, vil socialmini-

steren ikke være med til at tage højde for risikoen ved at stemme for vores ændringsforslag.

Ministeren lægger også meget vægt på, at der skal være lighed, og regeringen lægger vægt på, at det her lovforslag skal være et lovforslag, som skaber lighed. Men ministerens kollegaovre i KL og hele den kommunale verden har jo ikke været tilbageholdende med at fortælle, at det her skaber ulighed, at det er med til at lave flere skel blandt de ældre og er med til, at det er sværere at have en planlagt fælles og god kvalitet i ældreplejen i kommunerne.

KL 11.05

Jeg vil godt spørge, om ministeren i virkeligheden er dybt uenig med Erik Fabrin fra Kommunernes Landsforening, og om det er et problem for ministeren, at hele den kommunale verden er enig i vores synspunkt om, at det her skaber ulighed i hele den store gruppe af ældre mennesker i Danmark.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg kan simpelt hen ikke følge fru Lise von Seelens synspunkt. Jeg har svært ved at se, hvordan det skaber skel, at ældre får mulighed for at vælge det plejehjem, hvor de gerne vil bo, når de er i den situation, at de er meget afhængige af omsorg og pleje.

Jeg har svært ved at se, at det er ødelæggende for andre, at vi gerne vil prioritere, at der er forskellige udbud, at der er mulighed for at skabe nogle særlige værdifællesskaber, og at man kan få lov til at vælge det sted, hvor man gerne vil være.

Jeg oplever ikke, at det har skabt nogen skel, at vi f.eks. har friplejehjemmet Lotte på Frederiksberg, at vi har Margrethehjemmet i Roskilde, at vi har nogle af alle de andre steder, hvor beboerne er rigtig glade for at være.

Derfor forstår jeg simpelt hen ikke Socialdemokraternes ønske om, at det udelukkende skal være kommunerne, der har bestemmelsesretten på det her område. Vi synes i regeringen, at de ældre skal have den her valgmulighed, og det er simpelt hen det, vi arbejder for.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det er jo en kendt metode, at hvis man har en lidt dårlig sag, så tillægger man bare modparten nogle argumenter, som man så kan vise er fuldstændig absurde, og så argumenterer man imod dem. Der er ikke en eneste, der på noget tids-

punkt i denne debat har talt for, at der kun skulle være kommunale plejehjem. Tværtimod er det blevet gentaget den ene gang efter den anden, at vi alle går ind for mangfoldighed, for muligheden for selvejende institutioner, foreningsejede institutioner osv.

Der, hvor den klare ideologiske forskel går mellem regeringen og Dansk Folkeparti på den ene side og de fire oppositionspartier på den anden side, er, hvorvidt plejehjem skal gøres til en forretning eller ej. Vi er mange, der mener, at plejehjem ikke skal være en forretning. Man skal ikke have ret til at tjene penge på ældreomsorg, og vi skal ikke have den ulighed blandt de ældre i deres helt basale ydelser, som vi får ved at indføre fri os fra de andre-plejeboliger, som ministeren gerne vil.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Det var jo sådan set fra fru Line Barfods side bare endnu engang en melding om, at man ikke kan lide, at der i privat regi er mulighed for at tjene penge på f.eks. det at levere serviceydelser. Det ligger jo i tråd med, at man synes, at man skal værne om det offentlige monopol.

Vi havde sidste år diskussionen om, hvor stor en gennemsigtighed der skal være i omkostningerne i de kommunale institutioner. Enhedslisten stemte imod, at det skulle være omkostningsbaserede priser, altså at man skulle opnå den her gennemsigtighed. Jeg synes bare, det er et underligt forsvar for, at bare det er offentligt, er det godt, og så gør det ikke så meget, hvad tingene koster, og hvilken kvalitet man får ud af det.

Jeg synes, det er vigtigt, at vi har nogle andre aktører på banen. Jeg tror, det giver en sund konkurrence, hvor der er meget mere fokus på kvalitet og indhold. Det har vi også set i forbindelse med hjemmehjælp og valgmulighederne, hvor der både er private leverandører og kommunale leverandører, hvor det faktisk gør, at man alle steder opper sig, fordi man bliver nødt til at se på, om kvaliteten er i top i forhold til de ydelser, man leverer.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Vi ønsker klart fokus på frihed, kvalitet og indhold. Men det mener vi ikke man opnår med en markedsstyring. Der får man den primære fokus på pris og dermed på luksustilbud til nogle og

discounttilbud til nogle andre. Det, vi ønsker, er at lave mest mulig frihed.

Hvis det var det, der også optog regeringen, ville den støtte Enhedslistens forslag om, at ældre selv skal have lov til at bestemme, hvornår de vil flytte til et plejehjem. Så kunne vi, nøjagtig ligesom vi har set i udviklingen på børnehaverområdet, få en udvikling med åbne ventelister, så man kan se: Hvor er det, der er ventelister, hvor er det, der er behov for en udbygning osv.? Det ville være en frihed, som mange ældre efter spørger.

Men det er ikke det, regeringen er optaget af. Det, regeringen er optaget af og Dansk Folkeparti er optaget af, er at gøre plejehjem til en forretning, det er, at det skal være markedet, der skal styre, og det afgørende skal være prisen. Følgen er, at man får en ulighed, og det synes jeg bare socialministeren skulle erkende. Jeg ved godt, at socialministeren ikke må sige, at hun går ind for ulighed, men hun kunne dog erkende, at det fører til ulighed, når nogle har råd til at betale sig til noget, og andre ikke har råd og derfor kan frasorteres.

Kl. 11.10

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Nu kan man jo blive helt i tvivl om, hvorvidt fru Line Barfod har været nede i substansen af lovforslaget, for vi har jo netop lagt vægt på, at det her giver lige muligheder for alle ældre til at vælge, og vi har netop sagt: Det, der er vigtigt, er, at man ikke skal have penge op af lommen for at kunne vælge et friplejehjem. Så vi har jo netop sørget for at tage højde for, at det her skulle være noget, der tilgodeser alle, og det er det, vi har haft fokus på.

Jeg ser gerne, at der er en bred vifte af udbydere på området, fordi jeg tror, at det skaber flere forskellige løsninger, men det, der har været afgørende, og det, der er substansen i det her lovforslag, er, at alle får muligheden for at tage penge med derhen, hvor de gerne vil bo, også når de er afhængige af at være på plejehjem.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Det, der kalder mig herop, er sådan set ikke en forhåbning om at blive mere enig med socialministeren, men nu fik socialministeren sagt, at det var ren teknik, at De Radikale vil stemme imod dette forslag. Det er ikke rigtigt.

Det Radikale Venstre er inderlig imod det forslag, der ligger her, for vi havde jo ønsket – og der har socialministeren jo ret – at få en ubureaukratisk mangfoldighedsmulighed for de ældre i Danmark. Vi havde håbet på at få en enkel lovgivning, der åbnede op for, at selvejende institutioner kunne udbyde sig på lige vilkår med de offentlige.

I stedet for har vi fået en monsterlovgivning, der har til formål at åbne op for hele den private sektor, gøre det næsten umuligt for de selvejende institutioner at være med, og som så i øvrigt gør det helt uigennemskueligt for de ældre, hvad de kan og ikke kan, og hvornår de kan. Og det kan man godt kalde teknik.

Vi synes, det her er et mønstereksempel på, at regeringen siger ét – den siger, at den vil give frit valg og åbne den offentlige sektor og gøre den mere effektiv – og i stedet for indfører den detaljestyling og bureaukrati i et omfang, som man dårligt nogen sinde før har set i dansk lovgivning.

Hvis det skal være den højt besungne kvalitetsreform – eller forløberer til den – så glæder jeg mig meget til at se, hvordan den offentlige sektor ender, for så kommer vi til at bruge den arbejdskraft, vi har mangel på, til mere offentligt bureaukrati i stedet for mere offentlig service, flere kolde hænder i stedet for flere varme hænder. Det er det, det her handler om.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Som jeg var inde på tidligere, er det jo nogle valg, man må træffe undervejs. Jeg har f.eks. syntes, at det var afgørende, at alle skal kunne gøre brug af den her valgmulighed, at man ikke skal have penge op af lommen, at man får pengene med fra kommunen til den hjælp, man er visiteret til, og at vi følger regelsættet i almenboligloven om balanceløstprincipet.

Det gør så, at der skal være nogle ekstra paragraffer. Det gør det lidt mere kompliceret, men det har jeg været villig til at acceptere til gengæld for, at det her skulle blive en valgmulighed, som kom til at omfatte alle.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jamen vejen til et vist sted er brolagt med gode intentioner. Jeg forstår da godt, at ministeren har villet forskellige ting, men resultatet er altså bare blevet en monsterlovgivning, som er bureaukratisk, som er uoverskuelig, og som reelt ikke åb-

ner mulighed for de selvejende institutioner, sådan som det var intentionen fra starten.

Så bliver man jo nødt til at sætte sig ned og sige: Hvor er det, vi er endt henne med alle vores gode intentioner? Man er altså endt med, at det er blevet sværere for selvejende institutioner at etablere sig, end det er i dag, fordi der stilles flere krav og der etableres mere bureaukrati end før. Så hele intentionen med forslaget er jo forsvundet.

Har det slet ikke gjort indtryk på ministeren i processen, at det, der egentlig oprindeligt var tanken, var, at det skulle være lettere for de selvejende – eller har det aldrig været ministerens intention? Har det virkelig været regeringens intention, at det kun var de private, der skulle sikres adgang? Var det i virkeligheden den skjulte dagsorden?

Jeg undrer mig bare over, at vi er endt med et lovforslag, der gør det sværere for de selvejende i stedet for lettere.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Men det er jeg jo simpelt hen ikke enig med hr. Martin Lidegaard i, for det er jo også et spørgsmål om overhovedet at få etableret et langtidsholdbart grundlag for, at der kan være friplejehjem i Danmark, altså plejehjem, der ikke har en driftsoverenskomst med kommunerne, og det gælder jo så både selvejende og private. Og når vi skal lave den langsigtede holdbare løsning, bliver vi også nødt til at overveje alle de forskellige elementer, herunder: Hvem skal så være omfattet af de her muligheder, og hvad skal vilkårene være? Og der har jeg syntes – for nu at gentage det endnu en gang – at det var vigtigt, at det var noget, som alle skulle have mulighed for. Intentionen har været at sikre de ældre en valgmulighed og sørge for, at der er plads til friplejehjem og med den forskellighed i udbud, det giver. Og det er jo hr. Martin Lidegaard bekendt, at vi netop har inddraget de nuværende institutioner meget med hensyn til, hvordan vi fik løst de forskellige spørgsmål, der rejste sig, og vi har netop haft en, synes jeg, rigtig god proces. Men det har også været en vanskelig opgave netop at få fundet løsningerne.

Jeg har også over for hr. Martin Lidegaard tilkendegivet, at vi jo gerne stiller os til rådighed og nu vil samarbejde med de eksisterende institutioner med hensyn til, hvis der melder sig nogle problemer, inden den nuværende dispen-

sation udløber i 2010, og det vil vi naturligvis være behjælpelige med at finde løsninger på.

Kl. 11.15

Intentionen er, at vi skal have mange flere udbydere af plejehjem, og der glæder det mig jo, at oppositionen mener, at man udeomkring står på spring, og at der vil være alenlange ventelister. Det håber jeg vil være situationen.

Formanden:

Og mon vi så ikke kan slutte debatten med korte bemærkninger fra fru Lissa Mathiasen til socialministeren?

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Ministeren står her på talerstolen og prøver at give indtryk af – også til dem, der sidder og måtte lytte til den her debat – at man rolig kan være tryk: Lejerbeskyttelsen er i orden, hvis man flytter ind på et friplejehjem. Ministeren henviser hele tiden til, at det er lov om almene boliger, der er grundlaget.

Det giver folk det fejlagtige indtryk, at det er på de præmisser, man i dag bor på et plejehjem. Ældre mennesker, der kommer på et plejehjem, som er skrøbelige, svage, og som har brug for tryghed og omsorg, har ikke behov for at skulle finde ud af, når de havner på plejehjemmet – og det har de pårørende heller ikke – at det rent faktisk *ikke* følger almenlovens regelsæt, når vi taler om hensættelser til vedligeholdelse, når vi taler om ukorrekt varslede huslejer, når vi taler om store renoveringsarbejder.

Kort og godt: Der er en række områder, hvor man ikke følger almenloven, og hvor man tværtimod gør det, at man af hensyn til udlejeren skaber et regelsæt, som gør det så usikkert. Jeg synes, det er skammeligt over for mennesker, der havner på et plejehjem, fordi de har behov for større tryghed, større omsorg, at man så byder dem sådan nogle vilkår, som man her lægger op til.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jamen jeg forstår ikke kritikken fra fru Lissa Mathiasens side. Vi har jo været grundige med hensyn til alle de her forskellige elementer under udvalgsarbejdet. Vi har også assisteret med at lave en række ændringsforslag til i dag, hvor jeg oven i købet har gjort mig den umage meget nøje at forklare, hvorfor jeg ikke støtter ændringsforslagene, enten fordi vi har taget højde

for problemstillingen i lovforslaget, eller fordi det vil være helt forkert at gribe det an på den måde, som fru Lissa Mathiasen foreslår.

Så alle de ting har vi jo været grundige med hensyn til, hvor vi netop har taget højde for den situation, og vi har i friplejeboliglovforslaget valgt den model, som vi netop har, altså at have balancelejeprincippet som udgangspunkt.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jamen det her drejer sig jo ikke kun om et balancelejeprincip, som jeg ikke tror ret mange egentlig er klar over hvad betyder.

Det her drejer sig om, at man bevidst har valgt at sige fra ministerens side af hensyn til udlejeren, at der med hensyn til regelsættet her skal være en forskel i forhold til, hvordan andre lejere bor. Altså, hvem er det, ringere beskyttelse, når vi taler om hensættelser, ringere beskyttelse ved ukorrekt varslet husleje, ringere beskyttelse i forbindelse med varetret, ringere beskyttelse på en stribe områder kommer til at gå ud over?

Det er i første omgang plejehjemsbeboeren, der oplever det som et chok, når man finder ud af, at man hverken er sikret svarende til almenloven, som ministeren bliver ved med at sige, men at man heller ikke engang er sikret efter lejelovens beskyttelsesregler, men et helt nyt regelsæt. Og vi kan kun se, at det her er udlejeren, man har taget hensyn til, friplejeboligleverandøren, den, der skal have lov til at sidde og tjene på at drive plejehjem for ældre og svagelige mennesker.

Vi fatter ikke, at ministeren vil stå inde for det her, og vi fatter heller ikke, at Dansk Folkeparti vil tage ansvar for det her.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg kan love fru Lissa Mathiasen, at jeg kan stå inde for det her lovforslag, fordi vi netop grundigt har været omkring alle de her forskellige elementer. Og når fru Lissa Mathiasen retter kritik, f.eks. på varslingsområdet, kan jeg sige, at det jo igen har at gøre med balancelejeprincippet, og det tror jeg egentlig fru Lissa Mathiasen ved ganske udmærket.

Jeg har i et svar om henlæggelser sagt, at vi vil gå ind og se nærmere på, om vi kan følge det op med normalt og lignende. Men det er jo udtryk for, at man bliver nødt til at have respekt for det, at vi her taler om nogle private udlejere,

samtidig med at vi så har ønsket at lægge nogle begrænsninger ind med hensyn til, hvor høj en husleje de ældre kan komme til at betale, og det er grundigt belyst i forbindelse med udvalgsarbejdet om lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Formanden:

Tak til socialministeren. Vi kan gå til afstemning, men det kan være, at vi skal vente et minut, så vi er helt sikre på, at de sidste når frem.

Kl. 11.20

Vi fortsætter behandlingen af lovforslag nr. L 80, og vi er kommet til afstemning om ændringsforslagene.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 37 stemte for, 66 imod; 10 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 3 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4 forkastedes, idet 39 stemte for, 66 imod; 10 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 5 forkastedes, idet 39 stemte for, 66 imod; 10 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 6 forkastedes, idet 39 stemte for, 66 imod; 10 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 7 forkastedes, idet 39 stemte for, 66 imod; 10 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 8 og 9 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 10 forkastedes, idet 39 stemte for, 66 imod; 10 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 14 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 11 forkastedes, idet 39 stemte for, 65 imod; 10 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 12 forkastedes, idet 39 stemte for, 66 imod; 10 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 15 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 13 forkastedes, idet 38 stemte for, 64 imod; 10 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 16-22 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 23 vedtoges uden afstemning.

Kl. 11.25

Ændringsforslag nr. 24 forkastedes, idet 39 stemte for, 66 imod; 10 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 25 forkastedes, idet 39 stemte for, 66 imod; 10 stemte hverken for eller imod.

Lovforslaget som helhed sattes herefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 66 stemmer (V, DF og KF) mod 49 (S, RV, SF og EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 17: Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og forskellige andre love. (Indførelse af selvbetjeningsmodel, ny og forenklet udformning af forsørgelseskravet i familiesammenføringsager og reform af studieområdet).

Af integrationsministeren (Rikke Hvilshøj). (Fremsat 4/10 2006. Første behandling 27/10 2006. Betænkning 12/12 2006. Anden behandling 11/1 2007. Tillægsbetænkning 23/1 2007).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Da udvalgsbehandlingen af dette lovforslag har medført en ændret indstilling fra flere af oppositionens partier, skal jeg her på Det Radikale Venstre, SF's og Enhedslistens vegne komme med en længere redegørelse.

Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten må konstatere, at der med lovforslaget ikke gives nye processuelle beføjelser i forbindelse med den såkaldte selvbetjeningsmodel. Af ministerens besvarelse under udvalgsbehandlingen fremgår det, at den nye praksis er hjemlet i forvaltningsloven, og at de formalitetsafviste sager i praksis vil blive betragtet som genansøgninger, hvis blot den udestående dokumentation fremsendes.

Det konstateres tillige, at der i den tekniske gennemgang blev givet tilsagn om, at formalitetsafvisningerne ikke vil indgå i opmålingen af den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for sagerne i almindelighed og dermed heller ikke vil komme til at forstyrre billedet af det reelle serviceniveau.

Det er derfor helt uklart, hvorfor ministeren overhovedet har medtaget den såkaldte selvbetjeningsmodel i lovforslaget, da det nærmest får karakter af markedsføring, idet forslaget som nævnt ikke giver ministeren beføjelser, som ministeren ikke havde i forvejen. Til gengæld er det falsk markedsføring, idet der ikke er antydning af selvbetjening over den nye sagsbehandlingspraksis.

Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten noterer sig endvidere, at lovforslagets bemyndigelse til at udstede en bekendtgørelse om tilknyt-

ningskravet ifølge et svar fra ministeren ikke vil betyde en ændring af den nugældende praksis. Det beklager Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten stærkt. Tilknytningskravet burde afskaffes, da det forhindrer danske statsborgere i at bo i Danmark med deres familie.

Formålet med forslaget er derimod øget gennemsigthed, hvilket i sig selv er ønskværdigt. Alene udvalgsbehandlingen har dokumenteret, hvor stort behovet er, og ministeren har endvidere forpligtet sig til at supplere bekendtgørelsen med praksisskabende afgørelser, som vil blive lagt ud på ministeriets hjemmeside.

Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten mener derudover, at lovforslaget rummer en lang række forenklinger, som er fornuftige.

Det gælder forenklingen af forsørgelseskravet, således at det afgørende for vurderingen af forsørgelsesevne i fremtiden bliver, om der modtages hjælp efter aktivloven eller integrationsloven. Familier, som ikke modtager hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven, vil blive anset for reelt selvforsørgende og vil dermed opfylde det nye forsørgelseskrav.

Det gælder forlængelsesproceduren på asylområdet, således at sager for alle asylansøgere, som påvirkes af en udvikling i et hjemland, tages op samtidig i stedet for at blive vurderet, efterhånden som de individuelle sager forlænges.

Det gælder tillige de nye procedurer på studieområdet og bemyndigelsesbestemmelser til bl.a. at fastsætte, hvilke uddannelser og kurser der kan danne grundlag for meddelelse af opholdstilladelse. Udenlandske studerende vil herefter på en liste kunne se, om den ønskede uddannelse er godkendt og dermed kan danne grundlag for meddelelse af opholdstilladelse. Dette skaber større gennemsigthed for brugerne og understøtter en mere effektiv sagsbehandling på studieområdet.

På alle disse områder medfører forslaget klare fordele for de involverede personer, hvad enten de er familiesammenførte, udenlandske studerende eller flygtninge.

Kl. 11.30

Samlet set vil Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten derfor stemme for lovforslaget. Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten vil dog ikke tage ansvaret for den såkaldte selvbetjeningsmodel, men konstaterer, at forslaget heller ikke i den forbindelse giver ministeren nye beføjelser.

De tre partier vil på ingen måde tage ansvar for tilknytningskravet, men konstaterer, at lov-